

Contemporary German literature

Šiuolaikinė vokiečių literatūra



COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title		Code	
Contemporary German literature			
Academic staff		Core academic unit(s)	
Coordinating: Assist. Prof. Dr Violeta Katiniene Other:		Institute of Baltic Languages and Cultures, Faculty of Philology, Vilnius University, Department of German Philology	
Study cycle		Type of the course unit	
BA		Optional / individual studies	
Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction	
Classroom	Spring semester	German	
Requisites			
Prerequisites: German language skills – \geq A2-B1		Co-requisites (if relevant):	
Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	133	32	101
Purpose of the course unit			
Will gain knowledge of contemporary German, Austrian and Swiss literature, the most important authors and the most significant works. Will be able to analyse, interpret and evaluate the phenomena of German, Austrian and Swiss literature in the wider context of world literature, using appropriate terminology and methods. Will be able to set goals, choose and use resources necessary for the completion of a task, plan their time and follow deadlines.			
Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods	
Students will learn about the main trends in German literature from the late 20th to the 21st century, as well as the works of the most prominent writers.	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).	
Be able to identify the phenomena and trends in German literature of the period under study and their expression in the works of individual authors.	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).	
Be able to analyse and critically evaluate the literary phenomena in question and their significance for the overall process of German literature, to reveal the interaction between tradition and	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).	

innovation, to show the links between German (Austrian, Swiss) literature and historical political events, and to make sense of historical literary processes.		
Be able to analyse selected works, compare them with each other and relate them to the overall cultural context of the period.	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).
Be able to collect and organise information independently and to think critically by analysing fiction texts in different genres.	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).
Be able to participate in a discussion, to argue for the literary and artistic value of a work and for an individual interpretation of a text, using the methods of contemporary literary scholarship.	Problem-based, historical-cultural teaching, seminars, group discussion, comparative analysis.	1-2 presentations at seminars. Examination (closed and open questions).

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Introduction: recent German literature since 1989. Overview of recent trends in German literature			2				2	5	reading critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
2. The situation of German literature after the fall of the Wall. Wolfgang Hilbig: <i>Ich</i> ; Thomas Brussig <i>Helden wie wir</i> .			2				2	8	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
3. Günter Grass as a representative of contemporary literature. Narrative features, symbolism, grotesque, intertextuality. The autobiographical book <i>Beim Häuten der Zwiebel</i> - a panorama of the writer's epoch and work. Motives of guilt and repentance. The novel <i>Ein weites Feld</i> .			2				2	12	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
4. Berlin Novel: Uwe Timm <i>Johanisnacht</i> .			2				2	4	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
5. The work of Elfriede Jelinek: in search of a feminine language. The online novel <i>Neid</i> .			2				2	5	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion

6. Transformations of various themes, genre forms and styles, the significance of intertexts in contemporary prose. The work of Patrik Süskind.			2				2	6	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
7. Travel literature: Christoph Ransmayr <i>Atlas eines ängstlichen Mannes</i> .			2				2	6	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
8. Daniel Kehlmann's novel <i>Die Vermessung der Welt</i> : the problem of knowing the world, the meaning of a scientist's existence.			2				2	4	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
9. Herta Müller's novels <i>Atemschaukel</i> and <i>Heute wär ich mir lieber nicht begegnet</i> : the conflict between political violence, dictatorship and the individual's desire for freedom.			2				2	6	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
10. Satirical prose and poetry by Robert Gernhard.			2				2	5	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
11. Martin Walser's Aesthetic Realism (<i>Tod eines Kritikers</i>).			2				2	6	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
12. Phenomenology of the everyday: Wilhelm Genazino (<i>Eine Frau, eine Wohnung, ein Roman</i>).			2				2	5	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
13. The Fräuleinwunder phenomenon. Julia Franck's novel <i>Die Mittagsfrau</i> .			2				2	6	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
14. Pop fiction: the novel <i>Faserland</i> by Christian Kracht.			2				2	5	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
15. Intermediality: screen adaptations of contemporary German literary works.			2				2	5	reading fiction and critical literature, preparing to answer problematic questions, preparing for group discussion
16. Preparing for and taking the exam			2				2	1	
Total			32				32	101	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
1-2 presentations (to be adjusted at the beginning of the semester)	50%	During seminars	<p>10 points: the structure of the presentation is clear and logical, the topic is well understood, the sources have been read, the literary and cultural contexts are consciously used, the interpretations are original, the critique is well supported, there are independent and original insights, literary concepts are used correctly, there is a sense of interest, a shared understanding, the audience is stimulated to discuss, and the questions are answered from a broad perspective.</p> <p>9 points: the structure of the presentation is clear and logical, the topic is well understood, the sources have been read, the literary and cultural contexts are handled deliberately, the interpretations are original, but the criticism is random, there are some independent and original insights, the use of literary concepts is not entirely accurate, there is a sense of interest, a sense of common understanding, the audience is encouraged to discuss, and the answers are well presented and given to questions.</p> <p>8 points: the presentation has structure and logic, the topic is well understood, the sources have been read, the literary and cultural contexts are handled consciously, the interpretations are original, but the criticism is random, there are some independent and original insights, but they are not sufficiently well argued, the use of literary concepts is not entirely accurate, there is a sense of interest, a shared interest, and the audience is encouraged to discuss the topic, but the questions are answered with less precision.</p> <p>7 points: the presentation has a structure and logic, but it is not very clear, the topic is well understood, the sources have been read, the literary and cultural contexts are used deliberately, the interpretations are original, but the criticism has been chosen at random, there are independent and original insights, but they are not sufficiently well argued, the use of literary and sociological concepts is not very accurate, there is a feeling of interest, a sense of a general disinterest, and the audience is encouraged to participate in a discussion, but questions are answered with less than perfect precision, and some of the questions are not answered.</p> <p>6 points: the presentation lacks a coherent structure and logic, as well as scientific language and appropriate concepts, the interpretations are based on a literal reading of sources and a mishmash of critiques, there is a clear lack of understanding of the literary field and cultural contexts, and the comments are responded to adequately, but there is no pretext for discussion.</p> <p>5 points: the report has a very weak structure and logic, but the topic is sufficiently understood, the sources have been read, the interpretation is superficial, there is a clear lack of knowledge not only of the broader cultural field but also of cultural contexts and criticism, and comments and questions are answered, but there is no excuse for discussion.</p> <p>1, 2, 3, 4 points: negative.</p>
Examination	50%	at the end of the semester	<p>The marks are scored on a ten-point scale.</p> <p>The examination consists of closed and open questions which are creative in nature but require a short answer.</p>

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				

Barner, Wilfried (Hrsg.)	1994	Geschichte der deutschen Literatur nach 1945 bis zur Gegenwart.		München: C.H. Beck
Neuhaus, Stefan	2014	Grundriss der Literaturwissenschaft		Tübingen: A. Francke
Erb, Andreas (Hrsg.)	1998	Baustelle Gegenwartsliteratur. Die 90er Jahre		Opladen-Wiesbaden: Westdeutscher Verlag
Freund, Wieland / Freund, Winfried	2001	Der deutsche Roman der Gegenwart		München: W. Fink
Spörl, Uwe	2004	Basislexikon Literaturwissenschaft		Paderborn: Ferdinand Schöningh
Recommended reading				
Kraft, Thomas (Hrsg..)	2000	Aufgerissen. Zur Literatur der 90er Jahre.		München-Zürich: Piper
Lützeler, Paul Michael-Schindler, Stephan (Hrsg)	2002	Gegenwartsliteratur. Ein germanistisches Jahrbuch		Tübingen: Stauffenburg

Updated: 20th October 2023



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Šiuolaikinė vokiečių literatūra	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Violeta Katinienė Kitas (-i):	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Vokiečių filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	Pavasario semestras	Vokiečių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti vokiečių kalbą \geq A2-B1 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<ul style="list-style-type: none"> - Šiuo dalyku pirmiausia siekiama suteikti žinių apie šiuolaikinę vokiečių literatūrą, jos savitumus, menines bei ideologines koncepcijas. Siekiama ugdyti gebėjimą atpažinti jos požymius konkrečiuose kūriniuose, analizuoti, interpretuoti ir kritiškai vertinti grožinės literatūros tekstus. - Studijuojantieji taip pat turi išmokyti kritiškai mąstyti ir savarankiškai mokytis. 		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklausę studentai:		
<ul style="list-style-type: none"> - įgis žinių apie pagrindines XX a. pabaigos - XXI a. vokiečių literatūros tendencijas, iškiliausių rašytojų kūrybą; 	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)
<ul style="list-style-type: none"> - gebės atpažinti nagrinėjamos epochos vokiečių literatūros reiškinius ir krypties savitumus bei jų raišką atskirų autorių kūryboje; 	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)
<ul style="list-style-type: none"> - gebės analizuoti ir kritiškai įvertinti nagrinėjamus literatūros reiškinius ir jų reikšmę bendram vokiečių literatūros procesui, atskleisti tradicijos ir novatoriškumo sąveiką, parodyti vokiečių (austrių, šveicarų) literatūros ir istorinių politinių įvykių sąsajas, suvoks istorinius literatūros procesus 	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)

– gebės analizuoti pasirinktus kūrinius, lyginti juos tarpusavyje ir susieti juos su bendru kultūrinio epochos kontekstu;	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)
– gebės savarankiškai rinkti ir sisteminti informaciją, kritiškai mąstyti analizuodami grožinės literatūros įvairių žanrų tekstus;	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)
– gebės dalyvauti diskusijoje, argumentuotai pagrįsti kūrinio literatūrinę bei meninę vertę bei individualią teksto interpretaciją, pasitelkdamis šiuolaikinio literatūros mokslo metodus.	probleminis, istorinis – kultūrinis dėstymas, seminarai, grupės diskusija, lyginamoji analizė.	1-2 pranešimai seminarų metu; egzaminas (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas: naujausia vokiečių literatūra nuo 1989 metų. Naujausių vokiečių literatūros tendencijų apžvalga.			2				2	5	kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
2. Vokiečių literatūros situacija po sienos griūties. Vokietijos susijungimo tema. Wolfgangas Hilbigas: <i>Aš / Ich</i> , Thomas Brussigas <i>Herojai kaip mes / Helden wie wir</i>			2				2	8	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
3. Günteris Grassas kaip šiuolaikinės literatūros reprezentantas. Pasakojimo ypatumai, simbolika, groteskas, intertekstualumas. Autobiografinė knyga <i>Svogūno lupimas / Beim Häuten der Zwiebel</i> - rašytojo epochos ir kūrybos panorama. Kaltės ir atgailos motyvai. Romanas <i>Platus laukas / Ein weites Feld</i> .			2				2	12	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
4. Berlyno romanas: Uwe Timmas <i>Joninės / Johannisnacht</i>			2				2	4	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
5. Elfriede's Jelinek kūryba: moteriškos kalbos paieškos. Internetinis romanas <i>Pavydas / Neid</i> .			2				2	5	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
6. Įvairių temų, žanrinių formų bei stilių transformacijos, intertekstų reikšmė šiuolaikinėje prozoje. Patriko Süskido kūryba.			2				2	6	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius

									klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
7.	Kelionių literatūra: Christopho Ransmayr'io <i>Baikštaus žmogaus atlasas / Atlas eines ängstlichen Mannes</i>		2				2	6	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
8.	Danielio Kehlmanno romanas <i>Pasaulio matavimas / Die Vermessung der Welt</i> : pasaulio pažinimo problema, mokslininko egzistencijos įprasminimas.		2				2	4	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
9.	Hertos Müller romanai <i>Amo sūpuoklės / Atemschaukel</i> ir <i>Šiandien geriau būčiau save nesutikusi / Heute wär ich mir lieber nicht begegnet</i> : politinės prievartos, diktatūros ir individo laisvės troškimo konfliktas.		2				2	6	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
10.	Roberto Gernhardo satyrinė proza ir poezija		2				2	5	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
11.	Martino Walserio estetiškas realizmas (<i>Kritiko mirtis / Tod eines Kritikers</i>)		2				2	6	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
12.	Kasdienybės fenomenologija: Wilhelmas Genazino (<i>Moteris, butas, romanas / Eine Frau, eine Wohnung, ein Roman</i>)		2				2	5	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
13.	„Fräuleinwunder“ fenomenas. Julia'os Franck romanas <i>Vidurdienio moteris / Die Mittagsfrau</i> .		2				2	6	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
14.	<i>Pop</i> -literatūra: Christiano Kkrachto romanas <i>Faserland</i>		2				2	5	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus, pasirengimas grupės diskusijai
15.	Intermedialumas: šiuolaikinės vokiečių literatūros kūrinių ekranizacijos.		2				2	5	grožinės ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į probleminius klausimus,

									pasirengimas grupės diskusijai
16. Pasirengimas egzaminui ir jo laikymas		2					2	1	Kartojimas
Iš viso		34					34	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
1-2 pranešimai (tikslinama semestro pradžioje)	50 %	Seminarų metu	<p>Kaupiamasis vertinimas:</p> <p>Vertinama dešimtbale sistema (vėliau balai sumuojami ir verčiami pažymiu 10 balų - 10 taškų).</p> <p>10 taškų: pranešimo struktūra aiški ir logiška, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tinkamai pasiremta kritika, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, teisingai operuojama literatūrologinėmis sąvokomis, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, į klausimus atsakoma iš plačios perspektyvos.</p> <p>9 taškų: pranešimo struktūra aiški ir logiška, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, literatūrologinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, į klausimus atsakoma gerai.</p> <p>8 taškų: pranešimas turi struktūrą ir logiką, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tačiau jos nepakankamai argumentuotos, literatūrologinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, tačiau į klausimus atsakinėjama nelabai tiksliai.</p> <p>7 taškai: pranešimas turi struktūrą ir logiką, tačiau ne itin aiškiai, tema suvokta gerai, šaltiniai perskaityti, literatūros, kultūros kontekstais operuojama sąmoningai, interpretacijos originalios, tačiau kritika atsirinkta atsitiktinė, yra savarankiškų ir originalių įžvalgų, tačiau jos nepakankamai argumentuotos, literatūrologinėmis sąvokomis operuojama ne visai tiksliai, justi suinteresuotumas, bendras apsiskaitymas, auditorija paskatinama diskutuoti, tačiau į klausimus atsakinėjama nelabai tiksliai, į kai kuriuos neatsako.</p> <p>6 taškai: pranešimui stinga nuoseklios struktūros ir logikos, taip pat mokslo kalbos ir tinkamų sąvokų, interpretacijos paremtos pažodiniu šaltinių skaitymu ir kritikos minčių samplaika, akivaizdi literatūrinio lauko ir kultūrinių kontekstų išmanymo stoka, į pastabas reaguojama tinkamai, tačiau diskusijai preteksto nėra.</p> <p>5 taškai: pranešimas turi itin silpną struktūrą ir logiką, tačiau tema suvokta pakankamai, šaltiniai perskaityti, interpretuojama paviršutiniškai, akivaizdžiai stinga ne tik platesnio kultūros lauko, bet ir kultūros kontekstų, kritikos išmanymo, į pastabas ir klausimus atsakoma, tačiau diskusijai preteksto nėra.</p> <p>1, 2, 3, 4 taškai: neigiamas įvertinimas.</p>
egzaminas	50 %	pabaigus dalyką	<p>Vertinama dešimtbale sistema (vėliau balai sumuojami ir verčiami pažymiu 10 balų - 10 taškų).</p> <p>Egzaminui pateikiami atviro ir uždaro pobūdžio klausimai, kurių vienas yra kūrybinio pobūdžio, tačiau reikalauja trumpo atsakymo.</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr./tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				

Barner, Wilfried (Hrsg.)	1994	Geschichte der deutschen Literatur nach 1945 bis zur Gegenwart.	München: C.H. Beck
Erb, Andreas (Hrsg.)	1998	Baustelle Gegenwartsliteratur. Die 90er Jahre	Opladen-Wiesbaden: Westdeutscher Verlag
Freund, Wieland / Freund, Winfried	2001	Der deutsche Roman der Gegenwart	München: W. Fink
Spörl, Uwe	2004	Basislexikon Literaturwissenschaft	Paderborn: Ferdinand Schöningh
Papildoma literatūra			
Kraft, Thomas (Hrsg..)	2000	Aufgerissen. Zur Literatur der 90er Jahre.	München-Zürich: Piper
Lützeler, Paul Michael-Schindler, Stephan (Hrsg)	2002	Gegenwartsliteratur. Ein germanistisches Jahrbuch.	Tübingen: Stauffenburg

Atnaujinta: 2023-10-20